

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФЛОРА УКРАЇНИ, ЇЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники: Бобирев В.Є., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Рецензенти:

Курильченко І.Ю. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Іванченко Л.П. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичних методичних основ фізичного виховання і реабілітації ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Дичко В.В.

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФЛОРА УКРАЇНИ, ЇЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ

Кількість кредитів	3 кредита ECTS, 90 годин, з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій; 24 год. практичних занять), 42 год. – самостійна робота денна форма навчання; 14 год. становить контактна робота з викладачем 8 год. - лекцій, 6 год. - практичних занять, 76 год. - самостійна робота заочна форма навчання.
Рік підготовки, семестр	4-й рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 8 семестр
Компонент освітньої програми	вибірковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Бобирев Володимир Євгенович, <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології, <i>кандидат біологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	v.e.bobyrev@gmail.com
Консультації	Консультації проводиться кожний вівторок з 16.30 до 17.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультація» (залишити повідомлення) http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2659 або на електронну скриньку v.e.bobyrev@gmail.com надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Флора України, її збереження та відтворення» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини першого(бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Навчальна дисципліна передбачає сформуванню у здобувачів вищої освіти систему знань і умінь про сутність біорізноманіття флори України та закономірності її формування, підходи та різноманітні методи аналізу і оцінки різноманіття флори України на різних рівнях організації та їх охорони.
Опис навчальної дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни «Флора України, її збереження та відтворення» є знання видового розмаїття флори України; ендеміків і реліктів флори України; аборигенних та адвентивних видів флори України; особливостей антропогенізації флори та регіональних флор України необхідні для наукових основ охорони та раціонального використання рослинного світу України – її національного багатства. Предметом вивчення курсу є фіторізноманіття рослин флори та рослинних угруповань України.

	<p><i>Ключові слова.</i> Чужорідні види; просторові рівні адвентизації; фітоценоз; інвазії; географічні групи адвентивної флори України; флористика; фітогеографія.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - вибирає оптимальні методи польових та лабораторних досліджень для активізації навчання біології, природознавства, здоров'я людини, вміє модифікувати їх відповідно до поставлених завдань, критично оцінює достовірність одержаних результатів, презентує їх, формулює аргументовані висновки, формує дослідницький стиль мислення учнів. - оволодіти базовими категоріями та поняттями спеціальності та застосовує їх для вирішення професійних завдань. - оволодіти навичками збору та обробки первинного біологічного матеріалу, вміє виготовляти колекції, тимчасові мікропрепарати, гербарії та використовувати їх у навчальному процесі. <p><i>Матеріали та ресурси:</i></p> <p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біотопи степової зони України / Ред. академік НАН України Я.П. Дідух. – Київ – Чернівці: ДрукАРТ. - 2020. - 392с. 2. Бережняк М.Ф., Якубенко Б.Є., Чурілов А.М., Сендзюк Р.В. Грунтознавство з основами геоботаніки. Навчальний посібник. – К.: Ліра-К, 2017. – 567 с. 3. Волох А.М. Вирощування мисливських тварин: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.-400 с. 4. Продромус рослинності Україн // Д.В. Дубина, Т.П. Дзюба, С.М. Ємельянова, Н.О. Багрікова, О.В. Борисова та ін.- Київ: Наукова думка, 2019. - 784 с. 5. Тищенко О.В. Флора України [Електронний ресурс]: навч. посіб. / О.В. Тищенко; ННЦ «Інститут біології та медицини» – К.: 2021. – 284 с. 6. Устименко П.М., Дубина Д.В., Мовчан Я.І., Давидов Д.А., Якубенко Б.Є. Раритетний фітоценофонд Лісостепу України в контексті формування екомережі. -К.: Видавництво Ліра-К, 2018. - 524 с. 7. Якубенко Б. Є., Попович С. Ю., Устименко П. М., Дубина Д. В., Чурілов А. М. Геоботаніка: методичні аспекти досліджень. Навчальний посібник. – К.: Ліра-К, 2017. – 368 с. 8. Якубенко Б.Є., Попович С.Ю., Устименко П.М. та ін. Геоботаніка: методичні аспекти дослідження : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2021.- 316с. <p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі Moodle http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2659</p>
Теми	<p>Тема 1. Л.1. Поняття про флору. Основні ознаки флори: видовий склад, розподіл між родами, багатство флори, екологічна природа таксонів, ендемізм, історизм.</p> <p>П.1. Історія флористичних досліджень в Україні. Роботи А.</p>

	<p>Роговича. Й.Пачоського, Ю. Клеопова. Сучасні українські флористи.</p> <p>Тема 2. Л.2. Таксономічні особливості та співвідношення між різними групами судинних рослин флори України.</p> <p>П.2. Найчисельніші за кількістю видів роди у флорі України.</p> <p>Тема 3. Л.3. Життєві форми рослин флори України.</p> <p>П.3 Розподіл життєвих форм флори України.</p> <p>Тема 4. Л.4. Екологічні групи рослин за вимогами до режиму зволоження, освітлення, трофності субстрату, за способом живлення у флорі України.</p> <p>П.4. Екологічні фактори які впливають на живі організми.</p> <p>Тема 5. Л.5. Аспекти географічного та генетичного елементів флори України.</p> <p>П.5. Елементарна одиниця при географічному і генетичному аналізі флори.</p> <p>Тема 6. Л.6. Ендемізм та реліктовість флори України.</p> <p>П.6. Ендемічні, рідкісні та зникаючі види.</p> <p>Тема 7. Л.7. Антропогенізація флори України.</p> <p>П.7. Картосхеми розподілу синантропних видів в окремих ботаніко-географічних районах України.</p> <p>Тема 8. Л.8. Наукові основи охорони рослинного покриву України. Господарське значення флори.</p> <p>П.8 Районування рослинного покриву України.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотнього зв'язку) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, захист практичних робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>1) Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:</p> <p>а) під час лекційних занять здобувач може отримати 1 бал за кожену лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 12 балам;</p> <p>б) під час практичного заняття здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • участь під час обговорення дискусійного питання, доповнення або суттєве запитання до доповідача оцінюється

в 1 бал;

- виконання практичного завдання під час практичного заняття оцінюється до 4 балів.

Загальна максимальна сума балів за практичні заняття – 48 бала.

в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 3 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи й рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 40 бал.

З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком:

<http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2659>

2). Формою **підсумкового контролю** є залік.

Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав **60 балів і вище**, то він може:

- ❖ бути звільненим від складання заліку й отримати 60-80 балів автоматично

- ❖ бути звільненим від заліку й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни)

- ❖ бути допущеним до складання заліку (у разі бажання підвищити результат поточного контролю)

Залік складається з трьох теоретичних питань

- ❖ Порядок **повторного проходження** контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

- ❖ **Політика щодо відвідування занять**: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою – для **вивчення** дисципліни.

- ❖ **Політика щодо академічної доброчесності**: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагиату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком:

<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>.

<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Флора України, її збереження та відтворення» полягає у формуванні у здобувача вищої освіти теоретичних знань з різноманітності, структури, функцій, закономірностей розвитку, розподілу і функціонування, значення для природних біомів і людини флористичної складової рослинного покриву України, а також умінь і практичних навичок здійснення флористичних досліджень для виваженого природокористування, збереження фіторізноманіття та запобігання існуючих небезпечних явищ і тенденцій, що мають місце у рослинному покриві і довкіллі. Наведено питання для самоконтролю та теми самостійної роботи.</p>
--	--

Доцент кафедри ФТФВіБ _____

В.С. Бобирів